

Belgrad 500 Yıl Sonra

Kitapta “[...] diplomaside bağırıp çağırmak, efelenmek” yerine karşılıklı hassasiyetleri göz önünde bulundurarak oluşturulan fikirlerin cesurca açıklanması ve zamanında doğru inisiyatiflerin alınmasıyla, kısa zamanda zorlukların aşılabileceğini gösteren bir dönem anlatılıyor.

Birincil kaynaklara ulaşmak, uluslararası ilişkiler alanında çalışma yürüten kişiler için büyük önem taşır. Dışişleri Bakanlığı arşivlerinin henüz açılmamış olması, bu anlamda büyükelçilerin anı kitaplarını Türk dış politikasıyla ilgili nadir bulunan birincil kaynaklardan biri hâline getiriyor. 2008-2010 yılları arasında Türkiye’nin Sırbistan Büyükelçiliği’ni yapmış Süha Umar’ın kaleme aldığı bu kitap, Ankara-Belgrad ilişkilerinde kritik bir döneme denk geldiği için özel bir önemi haiz.

2000’lerin başlarında normalleşmeye başlayan Türk-Sırp ilişkileri, Kosova’nın bağımsızlık ilanından kısa bir süre sonra Türkiye’nin Kosova’yı tanımasıyla yeniden sıkıntılı bir sürece girer. İşte tam da böyle bir kritik eşikte Umar, Sırbistan’daki diplomatik misyonun başına geçer. Zorlu bir görev olduğu daha en başından bellidir. Çünkü Belgrad, Büyükelçinin güven mektubunu kabul etmeyi reddetmiştir. Ancak Büyükelçi Umar’ın Sırbistan’daki yetkililerle kurduğu iyi ilişkiler ve de kurguladığı diplomatik manevralar, bir süre sonra güven mektubunun kabulünü sağlar. Böylece iki ülke arasında normalleşme sürecine tekrar girilir ki bundan sonra ikinci adım olan ilişkilerin geliştirilmesi gelir.

Gerek Sırbistan’daki Osmanlı alması gerekse 1990’lardaki savaşların mirası ikilinin ilişkilerinin geliştirilmesini zorlaştırır. Ancak diplomasi tam da böyle zamanlar için vardır ve Umar’ın da ifade ettiği gibi “Diplomatların görevi, geçmişte acılar yaşansa bile; onları bir kenara bırakmış gibi gözükerek acı olayların tekrarlanmasını engellemeye çalışmaktır”. Kitapta da karşılıklı önyargılara rağmen akıllı diplomatik inisiyatiflerle ilişkilerin hızla geliştirilebileceğinin kanıtı olan bu dönem anlatılmaktadır.

Dönemin en dikkat çekici inisiyatiflerinden birisi olarak Sırbistan’daki 2008 seçimleri sonucunda tıkanan koalisyon görüşmelerinde Türk diplomasisinin devreye girmesiyle çözüm yoluna

girilmiş olması gösterilebilir. Boşnak kökenli lider Süleyman Ugljanin liderliğindeki Demokratik Eylem Partisi’nin hükümete girmeye ikna edilmesi de Türk diplomasisinin başarısı olarak tarihe geçmiştir. Bunun yanında, Boşnak kökenli iki parti arasında uzlaşının sağlanması, Sırbistan Parlamentosu’nun 2010’da aldığı Srebrenitsa ile ilgili özür kararına Ugljanin’in partisinin onay vermeye ikna edilmesi, iki ülke arasında vizelerin kalkması, Bosna Hersek’le ilgili üçlü görüşmelerin başlatılması yine bu dönemin göze çarpan inisiyatifleri arasındadır.

Belgrad 500 Yıl Sonra, son dönem Türk dış politikasını anlamak isteyen araştırmacıların ve diplomatların mutlaka okuması gereken bir kitap olmanın yanı sıra bu konularla ilgilenen tüm diğer okuyucuların da ilgisini çekebilecek nitelikte. “[...] Diplomaside bağırıp çağırmak, efelenmek, karşı tarafın üzerine yürümek, daylanmak” yerine karşılıklı hassasiyetler anlaşıp farklı fikirler cesurca açıklandığında ve zamanında alınan doğru inisiyatiflerle kısa zamanda zorlukların nasıl aşılabileceğini gösteren kitabın bu bağlamda, son dönem Türk dış politikası için çıkarılacak derslerle dolu olduğu rahatlıkla söylenebilir.

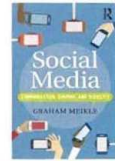
Birgül DEMİRTAŞ

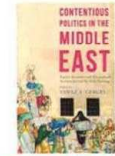
BELGRAD 500 YIL SONRA
Süha UMAR
Boyut Yayınları, 288 sayfa, 2015
ISBN: 9789752311671

**SIYASET OLARAK HAYAT: SİRADA
İNSANLAR ORTADOĞU’YU NASIL
DEĞİŞTİRİYOR**
Aşef BAYAT
Metis Yayıncılık, 464 sayfa, 2016
ISBN: 9786053160281

**SOCIAL MEDIA: COMMUNICATION,
SHARING, AND VISIBILITY**
Graham MEIKLE
Routledge, 170 sayfa, 2015
ISBN: 9780415712248

**CONTENTIOUS POLITICS IN THE
MIDDLE EAST**
Fawaz A. GERGES
Palgrave, 566 sayfa, 2016
ISBN: 9781137537218

**“MİŞ GİBİ SİTE”: ANKARA’DA BİR
TOKİ-GECEKONDU DÖNÜŞÜM SİTESİ**
Tahire ERMAN
İletişim Yayınları, 325 sayfa, 2016
ISBN: 9789750518904